

Žatec

Kraj: Ústecký

Správní obvod: Žatec

Nadmořská výška: 240 m n. m.

Počet obyvatel: 18 092

Adresa URL: www.mesto-zatec.cz

Okres: Louny

GPS souřadnice: 50.327170N, 13.545773E

První pís. zmínka: 1004 (1020 let)

PSČ: 438 24

Historie obce Žatec

Nejstarší zmínku o Žatci (z roku 1004 - hrad Satzi) je možné nalézt v kronice Dětmara Meserburského; oblast byla však osídlována již v době kamenné. V 8. století bylo na území dnešního města založeno slovanské hradiště. Díky tomu je město velmi bohaté na archeologické nálezy. V roce 1265 král Přemysl Otakar II. udělil Žatci městská privilegia. Velmi známé je dílo „Oráč a smrt“ (Ackermann aus Böhmen) žateckého městského notáře Jana ze Žatce (Johannes von Saaz) z roku 1400, považované za vrchol pozdněstředověké německy psané literatury v českých zemích.

Husitství Významnou úlohu Žatec sehrál v době husitské revoluce. Byl zpočátku, v době silného vlivu chiliasmu, dokonce považován za jedno z 5 měst (spolu s „městem Slunce“ Plzní, Louny, Klatovy a Slaným), které v nastávajícím konci světa uniknou zkáze. Ve městě působili významní husitští kněží Petr Němec a Petr Špička. V roce 1421 město ustálo útok 2. křížové výpravy do Čech. Spolu s městy Louny a Slaným byl vytvořen tzv. žatecko-lounský svaz, v jehož čele stál Jakoubek z Vřesovic.

Doba pohusitská V 16. století patřil Žatec mezi největší česká města.

Bílá hora Žatec se rovněž připojil ke stavovskému povstání. Jeho někdejší primátor - Maxmilián Hošťálek z Javořice - byl jedním z 27 českých pánů popravených 21. června 1621 na Staroměstském náměstí. Třicetiletá válka znamenala výrazný úpadek města a jeho postupnou germanizaci.

Od 18. století do okupace 18. i 19. století znamenala další rozvoj pivovarnictví a pěstování chmele ve městě a okolí. V těch dobách byl založen např. nový pivovar na místě bývalého hradu na Žižkově náměstí (kde je dodnes), chmelařský spolek a chmelný trh. Co se týče správního vývoje, stal se Žatec v roce 1788 sídlem kraje, od roku 1850 potom okresu. V roce 1930 žilo ve městě 18 tisíc obyvatel převážně německé národnosti, neboť město leželo na území Sudet a stalo se tak součástí třetí říše.

Druhá světová válka Žatec se stal hraničním městem třetí říše. Koncem druhé světové války sloužilo město jako jeden velký lazaret a skrýš pro prchající vojáky Wehrmachtu. Poblíž města bylo vystavěno vojenské letiště, které pak ještě dlouho po válce sloužilo armádě ČSR a ČSSR. Krátce před koncem války byl na dnešní západní nádraží proveden letecký nálet. Žatec byl osvobozen Rudou armádou.

Od konce druhé světové války do roku 1989 Po Druhé světové válce nastal odsun německého obyvatelstva a dosídlování zejména volyňskými Čechy. V letech 1948 - 1950 bylo ze žateckého letiště odesláno 25 letadel Avia S-199 a 61 letadel Supermarine Spitfire v rámci vojenské pomoci Československa nově vzniklému státu Izrael (tzv. akce Žatec). Při správní reformě, 1. června 1960, Žatec politicky „neobhájil“ titul okresního města, kterým se staly 20 km vzdálené daleko menší komunistické Louny. V roce 1961 byl

Žatec vyhlášen městskou památkovou rezervací. V období 70. a 80. let dochází k bouřlivé výstavbě sídlišť, zejména v západní a jižní části města, jsou likvidovány cenné podměstské statky a rozsáhlé čtvrtě z 19. a počátku 20. století. Historické jádro města chátrá, většina finančních prostředků, přerozdělená do okresu, připadá do nového okresního města Louny. Ze Žatce jsou postupně odstraňovány okresní úřady, soud, některé strategické podniky (mlékárna aj.), z chladicího zařízení nové mlékárenské linky je v Lounech vybudováno kluziště... Tento stav přetrvával až do r. 1989, kdy se Žatec vymanil z politicko-ekonomického jha Loun a nastoupil cestu vlastní obnovy.

